

MdR, NOS Jazzgeschiedenis 428, de eerste van een nieuwe serie, de komende jaren zal ik mij met 1953-1958 bezig houden.

Na de tweede wereldoorlog was er nogal wat veranderd in de Amerikaanse maatschappij. Na de burgeroorlog, 1861-1865, verloren door de Confederates, het Zuiden, kwam de Reconstruction. De slavernij was nu feitelijk afgeschaft, tot in hoge bestuursfuncties kon men zwarten aantreffen, er was integratie in openbaar vervoer, onderwijs, alles. Maar die situatie werd rond 1900 om te beginnen, steeds meer teruggedraaid. Keurig via wetten werd in de loop der jaren een eind gemaakt aan de vrijheid voor zwart. Eén grote truc: om te mogen stemmen moest je een bedrag betalen, de poll tax, en je moest kunnen schrijven. Bij zwart werd dat streng gecontroleerd, bij de arme witten die lezen noch schrijven konden keken de controleurs een andere kant uit. Segregatie werd consequent doorgevoerd, al duurde het tot 1944 voor de staat Virginia er in slaagde ook op de vliegvelden rassescheiding door te voeren. Terwijl juist toen de tweede wereldoorlog aan de gang was, en ook de USA het Duitse racisme bestreed. En zoals Ralph Bunche zei: nu moesten de Verenigde Staten wel voor rassegelijkheid zijn om zich tegenover de wereld waar te kunnen maken. In 1946 integreerde de marine, in '48 de strijdmacht in z'n totaliteit, maar het lukte om dat tot 1953 geheim te houden. In '48 ook schafte president Truman de poll tax af. Stemden er in 12 Zuidelijke staten in 1940 nog maar 2% van de zwarte bevolking en in '47, één jaar voor de afschaffing van de poll tax, 12 %, in '54 was dat al opgelopen tot 24 %. Dat binnen de zwarte gemeenschap zelf ook veranderingen op gang kwamen bleek alleen al uit het simpele feit dat zwarte comedians zich in het Apollo Theater, Harlem NYC, na 1950 niet nog eens extra zwart schminckten. Waarom was je in de jaren
20 en 30 als je zwart was musicus geworden, jazzmusicus, zangeres of danseres. Niet alleen vanwege de glamour van de show-business. Om te ontsnappen aan het milieu, dus de fabriek, huishoudelijke, schoonmaakbaantjes, schoenenpoetsen. Zelfs Pullman-porter gaf al meer status, en als het meezat was er in de showbusiness ook veel meer te verdienen. Ondanks het feit dat de twee zwarte top-bands, Duke Ellington en Cab Calloway, kwa Dollars niet konden tippen aan Benny Goodman en Tommy Dorsey.

Goodman speelde al in 1938 in Carnegie Hall, Ellington moest tot '43 wachten, ~~en~~ langzaam begon jazz zich wat los te maken uit de entertainment-wereld. Dizzy Gillespie mocht en mag soms nog behoorlijk clownesk overkomen, zijn muziek ~~is~~ uitermate serieus, en zijn historisch gesproken lijnrechte opvolger Miles Davis distantieerde zich in alle opzichten van die entertainment-situatie. Dat deed Lionel Hampton ^{niet} ~~was~~ en de andere jump-bands, tot ze weggevaagd werden in het begin van de jaren vijftig door Rock 'n' Roll.

Met als voorbeeld Charlie Parker had de Bebopwereld zich uitgebreid gedrogeerd. Ook Miles Davis van wie we voor het laatst hoorden in deel 355 van deze NOS Jazzgeschiedenis, 16 januari 1987 en "Smooch" uit de Prestige-session van 19 mei 1953. Door die junktoestand duurde het tot 6 maart '54 voor hij weer in de platenstudio kwam, bij Rudy van Gelder in Hackensack, New Jersey. En clean, want hij ~~was~~ in zijn ouderlijk huis in East St. Louis, gesteund door zijn vader, geheel solo afgekickt. Goed twee maanden voor zijn 28ste verjaardag deed hij voor Blue Note een kwartet-session - alleen zijn trompet met Horace Silver-piano, Percy Heath-bas, Art Blakey-drums. Opvallend voor de herleving is dat van de zes opgenomen stukken er vier van hemzelf waren. Het laatste was "It never entered my mind" van Richard Rodgers, het eerste "Well you needn't" van Thelonious Monk.

Miles Davis Quartet: Well you needn't (Thelonious Monk)
2/1 - 5:27 - Blue Note 1502

"Well you needn't", thema van Thelonious Monk. Opvallend bij deze session is dat Davis alle stukken met open trompet speelde, uitgezonderd het laatste waar hij een cup mute gebruikte, zoals bij alle stukken in de sessions van 3 april '54, die u volgende keer hoort. Nu het eerste van de vier eigen stukken van Davis, dit heet "Lazy Susan".

Miles Davis Quartet: Lazy Susan (Miles Davis)
2/3 - 4:03 - idem

"Lazy Susan". Het volgende stuk staat op het label als "Weirdo".

Miles Davis Quartet: Weirdo (Miles Davis)
1/2 - 4:49 - idem

"Weirdo" zult u, als u iets van Miles Davis weet herkennen hebben als "Walkin'". Dit is "The leap".

Miles Davis Quartet: The leap (Miles Davis)
2/2 - 4:33 - idem

= 3 =

"The leap" van Miles Davis, en het zou kunnen dat het ~~een~~ een soort hommage aan Dizzy Gillespie is, die vaak een solo begon met een grote interval naar boven, een sprong, een 'leap'.

Als afsluiting nu het vijfde stuk van de session: "Take-off".

Miles Davis Quartet: Take-off (Miles Davis)

1/1 - 3:39 - idem

"Take-off", vierde en laatste eigen stuk van Miles Davis uit zijn session voor Blue Note op 6 maart 1954 in de Rudy van Gelder-studio, Hackensack, New Jersey. Met Horace Silver-piano, Percy Heath-bas, Art Blakey-drums. Dat was de come-back van Miles Davis, de trompettist waarover dit eerste hoofdstuk gaat in deze nieuwe serie, de periode 1953-1958. In de komende afleveringen volgen we hem tot in dat jaar 1958. Dit was NOS Jazzgeschiedenis 428, MdR.

NA 114 136

28:24

mont 26.01.89

0 0 0 0 0